

Rapport 2008:2

Den nationella skolundersökningen om brott 1995–2005

Teknisk rapport

brå

brottförebyggande rådet

Den nationella skolundersökningen om brott 1995–2005

Teknisk rapport

Rapport 2008:2

Brå – centrum för kunskap om brott och åtgärder mot brott

Brottsförebyggande rådet (Brå) verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsförebyggande arbete och rättsväsendets reaktioner på brott.

Denna rapport kan laddas ner från Brottsförebyggande rådets webbplats, www.bra.se/publikationer

Produktion:
Brottsförebyggande rådet, Information och förlag,
Box 1386, 111 93 Stockholm
Telefon 08-401 87 00, fax 08-411 90 75, e-post info@bra.se
Brå på Internet www.bra.se
Författare: Robert Svensson, Li Eriksson
Omslag: Ylva Hellström
© Brottsförebyggande rådet 2008
ISSN 1100-6676

Innehåll

Förord	5
Inledning	6
Undersökningen i korthet	6
Undersökningens utformning	7
Population och urval	7
Undersökningens genomförande	7
Några metodologiska problem	8
Enkätens frågeinnehåll	11
A. Bakgrundsfrågor	11
B. Delaktighet i brott och problembeteenden	12
C. Utsatthet för brott	13
D. Spänningsökande	14
E. Frågor om familj, skola, kamrater och fritid	15
F. Frågor om inställningar och attityder	21
Tillgänglighet	23
Referenser	24
Bilagor	25
Bilaga 1. Tabeller	25
Bilaga 2. Missivbrev till rektor (2005 års undersökning)	26
Bilaga 3. Information till klassföreståndare (2005 års undersökning)	27
Bilaga 4. Enkät (2005 års undersökning)	28

Förord

Ungdomsbrottslighetens omfattning och utveckling är en viktig och återkommande fråga i samhällsdebatten. Att så väl som möjligt beskriva ungdomsbrottsligheten är därför viktigt för Brottsförebyggande rådet. Brå ansvarar sedan år 1999 för den nationella skolundersökningen, i vilken elever i årskurs nio anonymt uppger sina erfarenheter av brott. Undersökningen har genomförts vartannat år sedan 1995 och utgör en central del i bedömningen av ungdomsbrottslighetens tillstånd i Sverige. Innehållet i den nationella skolundersökningen är omfattande, och syftet med denna rapport är att ge en beskrivning av undersökningens genomförande och innehåll. Målgrupp för rapporten är läsare med specialintresse i de metodologiska aspekterna av undersökningen. För de senaste resultaten från undersökningen hänvisas till Brå-rapporterna 2006:7 respektive 2007:30.

Rapportens författare är Fil.dr Robert Svensson och Li Eriksson, båda utredare vid Brå. Fil.dr Jonas Ring vid Kriminologiska institutionen vid Stockholms universitet har lämnat värdefulla synpunkter.

Vi vill rikta ett stort tack till alla skollärdare och lärare som hjälpt oss genomföra undersökningen och självfallet också till alla ungdomar som delgett oss sina erfarenheter.

Stockholm i februari 2008

Jan Andersson
Generaldirektör

Felipe Estrada
Enhetschef

Inledning

Sedan år 1995 har det i Sverige genomförts återkommande riksrepresentativa skolundersökningar där elever i årskurs nio anonymt får besvara frågor relaterade till sina erfarenheter inom en rad olika områden, bland annat egen brottsaktivitet, andra problembeteenden (till exempel skolk) och utsatthet för brott. År 1995 och 1997 genomfördes dessa undersökningar vid Kriminologiska institutionen vid Stockholms universitet. Mellan år 1999 och 2005 har undersökningarna genomförts av Brottsförebyggande rådet, Brå, vartannat år (se Ring 1999; Brå 2000; Brå 2003; Brå 2005; Brå 2006). År 2007 genomfördes ingen undersökning, nästa datainsamling planeras i stället att ske år 2008. Det övergripande syftet med dessa studier har varit att beskriva utvecklingen av andelen unga som själva deltagit i brott eller andra avvikande beteenden samt beskriva utvecklingen av andelen unga som utsatts för brott.

Denna typ av undersökningar är en viktig källa till kunskap om ungdomsbrottslighetens omfattning, karaktär och utveckling. Med hjälp av den använda metoden har man möjlighet att få en bild av den brottslighet som inte registreras. Sedan metoden kom att introduceras i USA i slutet av 1940-talet och i Sverige i början av 1960-talet har den frekvent kommit att användas för att studera trender i brottsligheten och för att pröva hypoteser till varför ungdomar begår brottsliga handlingar. Med hjälp av självdeklarationsundersökningar har vi möjlighet att utveckla och förbättra olika förklaringsmodeller till varför ungdomar begår brottsliga handlingar. Detta i sin tur gör det möjligt att arbeta fram mer effektiva förebyggande åtgärder.

Denna rapport beskriver genomförandet av skolundersökningarna samt vilket innehåll enkäten haft de olika undersökningsåren. Rapporten inleds med en beskrivning av population och urval följt av undersökningens genomförande. Därefter följer ett avsnitt om vissa metodologiska problem. Sedan redovisas undersökningens frågeinnehåll med fokus på förändringar och likheter i enkäten. I avsnittet presenteras de frågor som ingått de olika undersökningsåren uppdelat på olika huvudområden.

Undersökningen i korthet

Population: Elever i årskurs nio vid kommunala och fristående skolor i Sverige.

Frågeområden: Egen brottslighet, utsatthet för brott, eget problembeteende.

Periodicitet: Vartannat år mellan 1995 och 2005. Uppehåll år 2007. Nästa insamling beräknad till 2008.

Urvalsram: Skolregistret (SCB).

Urvalsstorlek: Mellan 6 000 och 10 000 individer.

Datansamlingsmetod: Enkäter distribuerade av lärare.

Datansamlingsperiod: December.

Undersökningens utformning

Population och urval

Population

Syftet med undersökningen är att ta fram statistiska uppgifter om brottslighet, utsatthet för brott och förekomsten av andra problembeteenden bland elever i årskurs nio i grundskolan i Sverige. I populationen ingår elever inskrivna vid kommunala och fristående skolor, däremot ingår inte elever inskrivna vid särskolor och specialskolor.

Urval

Urvalen i den nationella skolundersökningen bygger på uppgifter ur Skolregistret som handhas av Statistiska Centralbyrån (SCB). Registret innehåller uppgifter om skolklasser respektive grundskolor i Sverige, som SCB samlar in på uppdrag av Skolverket. Materialet från undersökningarna utförda år 1995 och 1997 är baserade på urval av skolklasser medan undersökningarna genomförda 1999, 2001, 2003 och 2005 är baserade på urval av grundskolor innehållande elever i årskurs nio. Anledningen till ändring av urvalsenhet är att uppgift om skolklasser från och med år 1999 inte längre finns tillgängliga i Skolregistret. I samtliga urvalsprocesser användes uppgift om skolklasser respektive grundskolor med inskrivna elever i årskurs åtta föregående termin då uppgifter om elever i årskurs nio inte var tillgängliga vid tidpunkten för urvalsdragningen. I urvalet 2005 exkluderades skolor med färre än totalt fem elever i årskurs åtta föregående termin ur urvalsramen. Detta gjordes för att undvika att få med ett flertal skolenheter i urvalet med enbart någon enstaka elev eller mycket få elever (till exempel sjukhusskolor). Åren 1995, 1997, 1999 och 2001 utfördes systematiska urval av SCB och åren 2003 och 2005 drogs urvalet av Brå. Alla skolklasser i landet sorterades efter län och klasstorlek innan urvalet drogs. Antalet utvalda skolor i undersökningarna har varierat mellan 85 och 225 och antalet klasser mellan 245 och 447. En förklaring till variationen i antalet utvalda enheter är den ändring i urvalsenhet som skedde i och med 1999 års undersökning. Sammanlagt rör det sig om ett urval av mellan 6 000 och 10 000 elever per undersökning.

Undersökningens genomförande

Efter urvalsdragningen kontaktas de utvalda skolorna i syfte att få uppgifter om klassbeteckningar och aktuellt elevantal. Därefter skickas ett missivbrev ut till rektorerna vid dessa skolor, innehållande syftet med undersökningen och uppgifter om att just deras skola valts ut. Själva undersökningstillfället sker i december månad. Skolorna får då klassuppsättningar av enkäten (till klasserna i årskurs nio), tillsammans med svarskuvert och en frankerad svarsbrevpåse samt instruktioner till klassföreståndaren. Klassföreståndarna distribuerar enkäterna till respektive elev, som under lektionstid i klassrummet och under anonymitet besvarar enkäten.¹ På enkäten framgår tydligt att eleven inte ska uppge sitt namn. Varje enskild elev får dessutom ett anonymt svarskuvert att lägga den ifyllda enkäten i, och som eleven själv klistrar igen. Lärarna uppmanas också att ge elever som är frånvarande vid det ordinarie undersökningstillfället möjlighet att besvara formuläret senare. Mellan fem och åtta procent av samtliga deltagande besvarade enkäten vid ett senare tillfälle. I allmänhet inkom dessa enkäter inom någon veckas tid.

¹ Tidigare forskning har inte kunnat påvisa några signifikanta skillnader i svarsbeteende beroende på om lärare eller om undersökningsspersonal delar ut enkät (Bjarnason 1995).

Några metodologiska problem

Vid denna typ av undersökningar finns ett antal metodologiska problem som man bör beakta vid tolkningar av svaren.

Problem med urval

Det råder en viss diskussion om huruvida det skulle kunna vara ett problem att använda skolorval. Kritiken är att man inte fångar upp de elever som till exempel inte går i skolan över huvud taget. Det har hävdats att dessa ungdomar tenderar att begå mer brott än de som går i vanliga skolor (se till exempel Shannon 2006; Cernkovich, m.fl. 1985; Hagan och McCarthy 1997). I studien ingår kommunala och fristående grundskolor med elever i årskurs nio. Särskolor och specialskolor ingår inte. Urvalen kan sägas syfta till att ge en bild av situationen bland ungdomar i 15-års ålder som går i den så kallade ”vanliga” grundskolan. I urvalet 2005 exkluderades som nämnts skolor med färre än totalt fem elever i årskurs åtta föregående termin ur urvalsramen. Det är i viss mån oklart hur mycket detta påverkar jämförbarheten med tidigare år, men sannolikt är denna påverkan tämligen begränsad, eftersom det är en mycket liten andel ungdomar som går i sådana skolor.²

Externt bortfall

Vid undersökningar där man använder sig av självrapportering är bortfallet, som ofta är selektivt, generellt sett ett problem. Information om bortfallet, urvalstorleken och antalet svarande i den nationella skolundersökningen presenteras i tabell 1.³ Beräknat utifrån elevantalet i de medverkande klasserna varierar bortfallet mellan 4,8 procent år 1995 och 14 procent år 2003. Om samtliga elever i icke-medverkande skolor och klasser inkluderas varierar bortfallet i stället mellan 4,8 procent år 1995 och 20,6 procent år 2005.⁴

Tabell 1. Beskrivning av bortfall i undersökningarna.

År	Urval skolor	Antal svarande skolor	Bortfall skolor (%)	Urval klasser	Antal svarande klasser	Bortfall klasser (%)	Urval elever	Elever i svarande klasser	Deltagande elever	Bortfall i klasser (%)	Bortfall totalt (%)
1995	225 *	225	0,0	246	246	0,0	5 901	5 901	5 618	4,8	4,8
1997	223 *	217	2,7	245	239	2,4	5 932	5 784	5 265	9,0	11,2
1999	85	84	1,2	317	305	3,8	7 089	6 936	6 003	13,5	15,3
2001	133	125	6,0	440	408	7,3	9 992	9 436	8 203	13,1	17,9
2003	109	104	4,6	357	336	5,9	8 149	7 782	6 692	14,0	17,9
2005	107	101	5,6	409	371	9,3	9 386	8 629	7 449	13,7	20,6

* Notera. År 1995 och 1997 var urvalsenheten klasser.

En grundläggande och återkommande fråga vid användning av data från frågeundersökningar är hur pass stor inverkan bortfallet har på resultaten. Bortfall i skolundersökningar består huvudsakligen av elever som av någon anledning är frånvarande från skolan vid undersökningstillfället. Det är svårt att med säkerhet veta om dessa elever har sådana erfarenheter att resultatet hade sett annorlunda ut om de medverkat vid undersökningen. I samband med undersökningen utförd

² Knappt 0,2 procent av samtliga elever i årskursen 2005.

³ Notera att år 1995 och 1997 var urvalsenheten klasser. I urvalet dessa år fanns i vissa fall ett fåtal klasser som tillhörde samma skola, vilket innebär att antalet klasser är något fler än antalet skolor, se tabell 1. Från år 1999 ändrades urvalsenheten till skolor, vilket innebär att en större andel klasser än tidigare tillhör en och samma skola.

⁴ Alla inkomna enkäter granskades före inkodning och uppenbart oseriöst ifyllda formulär sorterades bort. Dessa räknas till bortfallet.

år 2005 gjordes en bortfallsanalys på de elever som besvarat enkäten vid ett senare tillfälle. Analysen visade att eleverna inte uppvisade någon signifikant högre genomsnittlig brottsbelastning i jämförelse med de elever som besvarat enkäten vid det ordinarie undersökningstillfället.

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) har vid två tillfällen, år 1979 och 1993, följt upp bortfallet i nationella alkohol- och drogva-neundersökningar. Resultaten visade att de ungdomar som ingick i bortfallet uppgav en högre konsumtion av narkotika än undersökningsmaterialet, men att slutresultaten inte skulle ha påverkats i någon större utsträckning (Andersson m.fl. 2000:33–34).

Inom ramen för den senaste undersökningen genomfördes en liknande analys av resultaten i skolundersökningen. Som framgår av tabell 1 har det skett en nivåförändring av bortfallet mellan de två tidigare utförda undersökningarna och de fyra senare. Detta hänger sannolikt samman med förändringen i urvalsram år 1999. För att undersöka om nivåförändringen av bortfallet har betydelse för de resultat som redovisas genomfördes en bortfallsanalys. Den utgår från två antaganden. Det första, mer realistiska antagandet, utgår från att andelen elever som begått en viss brottstyp är dubbelt så hög i bortfallsgruppen som bland dem som deltagit i undersökningarna 1995 och 2005. Det andra antagandet bör ses som ett ”värsta scenario” som inte är realistiskt, speciellt för de mer ovanliga brotts-typerna. Analysen visar helt enkelt hur brottsnivån skulle se ut åren 1995 och 2005 om samtliga i bortfallet begått de olika brotten. Av tabell 2 framgår att utvecklingstrenderna i resultaten kvarstod, även om nivåerna naturligtvis förändrades.

Tabell 2. Uppskattning av vad en större andel brottsliga i bortfallet (enligt hypotetiska antaganden) skulle kunna ha för påverkan på vissa resultat för åren 1995 och 2005. Procent.

År	Enligt datamaterial	Om dubbelt så många i bortfallet begått brott	Om samtliga i bortfallet begått brott
Stöldbrott			
1995	66,2	-	67,8
2005	52,4	-	58,9
Skadegörelsebrott			
1995	45,6	47,8	48,2
2005	30,7	34,9	40,2
Våld			
1995	20,9	21,9	24,7
2005	15,4	17,5	27,0
Våld exkl. kniv			
1995	11,4	11,9	15,6
2005	8,6	9,8	21,1
Narkotika			
1995	8,2	8,6	12,6
2005	6,6	7,5	19,4

För att vidare undersöka bortfallets fördelning och således de svarande skolklassernas representativitet, utfördes även en analys av fördelningen av kommun-grupp och huvudman i undersökningarna (se tabell 1 och 2 i bilagan). Då information om huvudman inte finns tillgänglig för undersökningarna utförda 1995 och 1997 har dessa två år uteslutits ur analysen. Som framgår av analysen av kommungrupper är fördelningen i urvalet och fördelningen i de svarande klas-serna snarlika. När det gäller huvudman urskiljs en trend med en något ökande andel fristående skolor i urvalet. Detta rör sig om en reell ökning på samhällsni-

vå då antalet fristående grundskolor i Sverige mer än fördubblats från läsåret 1995/96 till läsåret 2005/06 (Skolverket 2007). Ser man på fördelningen mellan klasserna i urvalet och de svarande klasserna återfinns en något lägre andel fristående skolklasser bland de svarande skolorna; denna skillnad är dock mycket liten.

Internt bortfall

Flertalet av frågorna har givna svarsalternativ med så kallade kryssvar, så att elever med skrivsvårigheter slipper uttrycka sig skriftligt. Antalet öppna frågor är få, för att om möjligt bidra till att hålla det interna bortfallet på låg nivå. Internt bortfall uppstår då vissa frågor i ett frågeformulär lämnas obesvarade. Detta kan dels bero på att frågorna berör känsliga uppgifter, men det kan även bero på att vissa elever har svårt att uttrycka sig skriftligt eller har svårt att förstå frågorna. Generellt sett ligger det interna svarsbortfallet när det gäller frågor med fasta svarsalternativ på en förhållandevis låg nivå i dessa undersökningar medan de öppna frågorna har ett högre internt bortfall. En fråga med relativt högt internt bortfall är den om föräldrarnas yrke (det interna bortfallet låg här på 15 procent år 2005). Även i andra undersökningar har information om föräldrars yrke uppvisat förhållandevis högt internt bortfall (Lindström 1993). Frågorna som relaterar till egen brottslighet och utsatthet för brott har ett förhållandevis lågt internt bortfall, däremot är det ett visst internt bortfall på följdfrågorna till utsatthet för brott. Detta bortfall beror på att respondenterna ofta valt att kryssa i flera svarsalternativ. Forskning har emellertid visat att ett visst internt bortfall inte tenderar att ha någon nämnvärd effekt för resultaten (Pauwels och Svensson, under publicering).

Under- och överrapportering

Andra metodologiska problem som ofta diskuteras är i vilken grad under- och överrapportering av brottslighet förekommer. Med underrapportering menas att respondenten inte uppger de handlingar som den begått. Med överrapportering menas att respondenten uppger handlingar som den inte begått. Det kan tänkas att respondenten ger ”socialt önskvärda svar” eller inte minns vissa händelser. I majoriteten av frågor i undersökningen används en referensperiod på ett år, vilket innebär att risken för att respondenten ska ha glömt vissa händelser är att betrakta som ganska liten.

Det är svårt att uppskatta omfattningen av denna typ av mätfel, men om man gör det sannolika antagandet att mönstret bör vara detsamma under de sex mätningarna bör inte resultatens tillförlitlighet påverkas vid jämförelser över tid.

Sammanfattande bedömning

Självdeklarationsteknik är som framgått behäftad med ett antal felkällor, men även om forskare är väl medvetna om dessa problem anses den ge förhållandevis tillförlitliga resultat. Under slutet av 1940-talet då metoden kom att introduceras i USA var den ett ganska trubbigt mått på brottsligheten, men tekniken har under senare år utvecklats och blivit en etablerad kunskapskälla, och vissa hävdar att den är en av de mer tillförlitliga metoderna inom samhällsvetenskapen (Thornberry och Krohn 2000, se även Junger-Tas och Marshall 1999). Denna bedömning baseras ofta på att forskare jämfört data från självdeklarationsstudier med andra former av data som till exempel registrerad brottslighet, kamratomdömen, föräldraomdömen, skolomdömen och drogtestar (se till exempel Agnew 2001, s. 25).

Enkätens frågeinnehåll

Samma enkät har använts varje år, om än med vissa mindre förändringar. Majoriteten av frågorna återkommer i samtliga sex skolundersökningar. Flera av enkätens frågor har använts i liknande nationella och internationella undersökningar. Enkäten utformades ursprungligen till vissa delar med förebild från en internationellt organiserad självdeklarationsundersökning med ungdomar i 13 länder (Junger-Tas m.fl. 1994). Enkäten som används i den nationella skolundersökningen tar bland annat upp elevernas sociala situation, familjeförhållande, skolsituation, kamratrelationer och fritidsvanor. Vidare finns ett mer omfattande avsnitt med frågor om huruvida eleverna begått brottsliga handlingar eller haft problembeteenden och i så fall av vilken typ och om de blivit utsatta för olika former av brottsliga handlingar. I regel har frågorna fasta svarsalternativ, med ett par undantag. Nedan följer en beskrivning av de huvudområden som enkäten täcker. För varje område presenteras de frågor som ställdes för respektive år. För att undvika missförstånd är det dock befogat med vissa klargöranden. Många av frågorna ligger i så kallade frågebatterier i enkäten, och är i många fall ställda som påståenden som respondenten kan ta avstånd från eller hålla med om. I dessa fall anges påståendena i nedanstående redovisning. Till många av frågorna eller frågebatterierna i enkäten ges vidare en kort introduktionsmening, som inte återges här. För översiktlighets skull redovisas inte heller svarsalternativen. I nedanstående redovisning återges inte heller frågorna exakt i den ordning de kommer i formulären. Följande redovisning syftar till att ge en översikt av de frågor som ställts i enkäten de olika åren.⁵

A. Bakgrundsfrågor

Inledningsvis ställs ett antal frågor om ungdomarnas bakgrund, se tabell 3. Frågor som funnits med under samtliga sex undersökningar är: ålder, kön, födelse-land, typ av bostad, vilka man bor med och information om föräldrarnas yrke. Vissa frågor har även lagts till under vissa år och frågan ”huruvida familjen äger någon sommarstuga/fritidshus” har enbart ställts år 2001.

Tabell 3. Bakgrundsfrågor åren 1995–2005.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005
Ålder	x	x	x	x	x	x
Kön	x	x	x	x	x	x
Födelse-land (du själv)	x	x	x	x	-	-
Födelse-land (mamma)	x	x	x	x	-	-
Födelse-land (pappa)	x	x	x	x	-	-
I vilket land föddes du och dina föräldrar?	-	-	-	-	x	x
Typ av bostad	x	x	x	x	x	x
Bor med	x	x	x	x	x	x
Är dina föräldrar skilda/separerade?	-	-	-	-	x	x
Har din mamma något arbete?	x	x	x	x	x	x
Typ av arbete (mamma)	x	x	x	x	x	x
Har din pappa något arbete?	x	x	x	x	x	x
Typ av arbete (pappa)	x	x	x	x	x	x
Gick du på dagis (daghem) när du var liten?	x	x	x	x	x	x
Hur många gånger har du varit utomlands på semester?	-	-	x	-	-	-
Hade din familj bil när du var liten (innan du började skolan)?	-	-	x	x	x	x
Äger din familj sommarstuga/fritidshus?	-	-	-	x	-	-

⁵ För de allra flesta av frågorna finns motsvarande variabler, dock inte för vissa frågor som hade öppna svarsalternativ.

B. Delaktighet i brott och problembeteenden

Delaktighet i brott mäts genom följande grundfråga: ”Hur många gånger har du gjort följande saker under de senaste 12 månaderna?” I enkäten frågas efter en mängd olika brottsliga handlingar (avseende stöld, våld, skadegörelse, droganvändning och annan brottslighet) och andra problembeteenden. Svartalternativen är: ingen gång; 1–2 gånger; 3–5 gånger; 6–10 gånger; 11–50 gånger; mer än 50 gånger.

I stort sett har samma frågor använts vid de sex undersökningarna, med vissa undantag (se tabell 4). Frågan gällande graffiti och klotter har även förändrats något sedan 1995. År 1995 efterfrågades hur många gånger respondenten sprayat graffiti eller klottrat någonstans. I de efterföljande undersökningarna delades denna fråga upp i två separata frågor. Den första frågan berör huruvida respondenten klottrat så kallade ’tags’ eller andra ord med tusch eller sprayfärg medan den andra frågan berör huruvida respondenten utan tillstånd gjort större graffiti-målning med flera olika sprayfärger på till exempel en betongvägg.

Tabell 4. Delaktighet i brott och problembeteenden åren 1995–2005.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005
<i>Hur många gånger har du gjort följande saker under de senaste 12 månaderna?</i>						
Skolkat från skolan en hel dag	x	x	x	x	x	x
Varit borta från ditt hem minst en hel natt utan tillåtelse	x	(x)	-	-	-	-
Åkt buss, spårvagn, tunnelbana, pendeltåg eller tåg utan att betala (tjuvåkt)	x	x	x	x	x	x
Kört bil eller mc utan körkort eller körkortstillstånd	x	x	x	x	x	x
Kört moped utan försäkring	x	-	-	-	-	-
Med flit förstört telefonhytt, gatlykta, fönster, någons cykel eller annan sak som inte var din	x	x	x	x	x	x
Sprayat graffiti eller klottrat någonstans	x	-	-	-	-	-
Klottrat så kallade "tags" eller andra ord med tusch eller sprayfärg någonstans	-	x	x	x	x	x
Utan tillstånd gjort större graffiti-målning med flera olika sprayfärger på t ex en betongvägg	-	x	x	x	x	x
Stulit (snattat) något i affär eller varuhus	x	x	x	x	x	x
Använt förfalskat id-kort	x	x	x	x	x	x
Skaffat dig pengar genom att lura folk	x	x	x	x	x	x
Skaffat pengar från en telefonautomat eller varuautomat	x	x	x	x	x	x
Stulit något från skolan	x	x	x	x	x	x
Stulit något från ditt hem	x	x	x	x	x	x
Stulit en cykel	x	x	x	x	x	x
Stulit en moped eller motorcykel	x	x	x	x	x	x
Stulit en bil	x	x	x	x	x	x
Stulit något ur en bil	x	x	x	x	x	x
Stulit något ur någons ficka	x	x	x	x	x	x
Ryckt en väska, plånbok eller liknande från någon du inte känner	x	x	x	x	x	x
Stulit något annat som vi inte frågat om	x	x	x	x	x	x
Brutit dig in i en bostad eller annan byggnad	x	x	x	x	x	x
Köpt något som du vet var stulet	x	x	x	x	x	x
Sålt något som du vet var stulet	x	x	x	x	x	x
Haft en kniv med dig (som vapen) när du gått ut	x	x	x	x	x	x
Hotat någon med stryk eller vapen för att få pengar eller andra värdesaker	x	x	x	x	x	x

Tabellen fortsätter på nästa sida.

Forts. tabell 4.	1995	1997	1999	2001	2003	2005
Varit med om upplopp, oordning och kravaller tillsammans med andra (t ex fotbollsanläggning, tågstation, på gatan, musikfestival, demonstration)	x	-	-	-	-	-
Med avsikt slagit någon (som inte tillhör din familj) så att du tror eller vet att han/hon behövde sjukvård	x	x	x	x	x	x
Med avsikt slagit någon som tillhör din familj så att han/hon behövde sjukvård	x	x	x	x	x	x
Med avsikt skadat någon med en kniv eller annat vapen	x	x	x	x	x	x
Druckit öl, vin, sprit eller annan alkohol så att du känt dig berusad	x	x	x	x	x	x
Rökt hasch eller marijuana	x	x	x	x	x	x
Provat annan narkotika (t ex amfetamin, heroin, ecstasy eller liknande)	x	x	x	x	x	x
Sniffat (t ex thinner, tändargas)	x	x	x	x	x	x
Använt anabola steroider	x	x	x	x	x	x
Sålt hasch eller marijuana	x	x	x	x	x	x
Sålt annan narkotika	x	x	x	x	x	x
Har du någonsin åkt fast för polisen för något du gjort?	x	x	x	x	x	x
Har någon från socialen (socialtjänsten) pratat med dig på grund av att du åkt fast?	x	x	x	x	x	x

(x) Liknande fråga ställdes år 1997, men på annan plats i enkäten och med tre svarsalternativ i stället för fem.

C. Utsatthet för brott

Utsatthet för brott mäts genom fyra frågor:

1. Har du någon gång under de senaste 12 månaderna råkat ut för att (a) någon stulit din cykel (b) någon stulit din plånbok (c) någon stulit något annat värdefullt från dig?

2. Har någon med avsikt slagit dig, sparkat dig eller utsatt dig för annat våld vid något tillfälle under de senaste 12 månaderna, så att du skadades så mycket att du blev tvungen att besöka sjuksystem, läkare eller tandläkare?

3. Har någon med avsikt slagit dig, sparkat dig eller utsatt dig för annat våld vid något tillfälle under de senaste 12 månaderna, så att du fick ont, men inte behövde söka sjukvård?

4. Har du under de senaste 12 månaderna blivit hotad så att du känt dig allvarligt rädd?

Svaren på samtliga frågor anges på en 3-gradig skala med svarsalternativen; nej; ja, 1 gång; ja, 2 gånger eller fler.

Frågorna avseende utsatthet för brott är i stort sett identiska över tid, se tabell 5. Det har emellertid skett vissa mindre förändringar gällande utsatthet för lindrigt våld. På grund av det relativt stora interna bortfallet (åtta procent) för denna fråga 1995 och 1997 gjordes en förändring av formulärets utformning år 1999.⁶

⁶ I de tidiga undersökningarna var frågan om utsatthet för våld uppdelad i två delar:

Har någon med avsikt slagit dig, sparkat dig eller utsatt dig för annat våld vid något tillfälle under de senaste 12 månaderna så att...

...du skadades så mycket att du blev tvungen att besöka sjuksystem, läkare eller tandläkare?

...du fick ont, men inte behövde söka sjukvård?

I undersökningarna från och med år 1999 ställs frågorna om utsatthet för våld som två separata frågor:

1. Har någon med avsikt slagit dig, sparkat dig eller utsatt dig för annat våld vid något tillfälle under de senaste 12 månaderna så att du skadades så mycket att du blev tvungen att besöka sjuksystem, läkare eller tandläkare?

2. Har någon med avsikt slagit dig, sparkat dig eller utsatt dig för annat våld vid något tillfälle under de senaste 12 månaderna så att du fick ont, men inte behövde söka sjukvård?

Förändringen ledde till att det interna bortfallet minskade (till 1,5 procent). År 2005 inkluderades även ett antal frågor om huruvida ungdomarna blivit utsatta för sexuella kontakter via nätet (så kallad grooming).

Tabell 5. Utsatthet för brott åren 1995–2005.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005
<i>Har du någon gång under de senaste 12 månaderna råkat ut för att...</i>						
...någon stulit din cykel?	x	x	x	x	x	x
Gjordes polisanmälan?	x	x	x	x	x	x
...någon stulit din plånbok?	x	x	x	x	x	x
Gjordes polisanmälan?	x	x	x	x	x	x
...någon stulit annan värdefull sak från dig?	x	x	x	x	x	x
Gjordes polisanmälan?	x	x	x	x	x	x
Har någon slagit dig, sparkat dig eller utsatt dig för annat våld under de senaste 12 månaderna så att du blev tvungen att besöka sjuksystem, läkare eller tandläkare?	x	x	x	x	x	x
Var hände det senaste gången?	x	x	x	x	x	x
Gjordes polisanmälan?	x	x	x	x	x	x
Har någon slagit dig, sparkat dig eller utsatt dig för annat våld under de senaste 12 månaderna så att du fick ont men inte behövde söka sjukvård?	x	x	x	x	x	x
Var hände det senaste gången?	x	x	x	x	x	x
Gjordes polisanmälan?	x	x	x	x	x	x
Har du under de senaste 12 månaderna blivit hotad så att du känt dig allvarligt rädd?	x	x	x	x	x	x
Var hände det senaste gången?	x	x	x	x	x	x
Gjordes polisanmälan?	x	x	x	x	x	x
<i>Har någon person som du inte känner och som du tror eller vet är vuxen, under de senaste 12 månaderna gjort något av följande...</i>						
...via Internet kontaktat dig med sexuella förslag?	-	-	-	-	-	x
...via Internet bett om att få träffa dig?	-	-	-	-	-	x
...via Internet bett dig om sexuella tjänster, som att visa sexiga bilder av dig själv?	-	-	-	-	-	x
...via mobiltelefon kontaktat dig med sexuella förslag?	-	-	-	-	-	x
...på annat sätt än med Internet eller mobiltelefon kontaktat dig med sexuella förslag?	-	-	-	-	-	x

D. Spänningssökande

I undersökningarna ingår även en skala som är avsedd att ge ett sammanfattande mått på följande aspekter av spänningssökande (för en diskussion, se Ring 1999, s. 148):

Rishtagande: lust att ta fysiska eller sociala risker

Omväxling: preferens för nymodiga eller annorlunda upplevelser

Monotoniundvikande: benägenhet att undvika monotona upplevelser

Impulsivitet: benägenhet att utan eftertanke handla spontant på stundens ingivelse

Frågor gällande spänningssökande har funnits med i samtliga mätningar, se tabell 6. Däremot har dessa frågor och svarsalternativ utvecklats över tid. Första året var ett försöksår.

Tabell 6. Spänningsökande åren 1995–2005.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005
<i>Här gäller frågorna vad din inställning är till följande saker...*</i>						
Se på riktigt blodiga skräckfilmer	-	x	x	x	x	x
Hoppa "bungy-jump"	-	x	x	x	x	x
Spela kort om pengar (100 kr)	x	x	x	x	x	x
Städa i ditt rum, ifall det är stökigt	x	x	x	x	x	x
Gå på museum och titta på gamla saker	-	x	x	x	x	x
Ha stilla helgkvällar med familjen framför TV:n	(x)	x	x	x	x	x
Färga håret i en ovanlig färg, t ex neongrönt	-	x	x	x	x	x
Testa bergsklättring, även om det är lite riskfyllt	-	-	-	x	x	x
Åka gummiflotte nedför en vild fors	-	x	x	x	x	x
Plötsligt låtsas drunkna, på skoj	x	x	x	x	x	x
Gå fram och snacka med folk du inte känner (t.ex. på en fest)	(x)	x	x	x	x	x
Dansa till musik så hög att väggarna skakar	-	x	x	x	x	x
Bli hypnotiserad	x	x	x	x	x	x
Leva för dagen, strunta i morgondagen	-	-	x	x	x	x
Lägga 100 kr på godis i stället för att spara pengarna	-	-	-	x	x	x
Lösa korsord som tar flera timmar	(x)	x	x	x	x	x
Planera din yrkesframtid noga i förväg	(x)	x	x	x	x	x
Ha det tyst och lugnt omkring dig	x	x	x	x	x	x
Få 100 kr omedelbart i stället för 1000 kr om fem år	-	-	x	-	-	-
Uppträda ensam som artist inför hela skolan	(x)	x	-	-	-	-
Hoppa fallskärm från 1000 meter	x	-	-	-	-	-
Äta superstarkt godis som svider	x	-	-	-	-	-

* 1995 löd frågan: *Så här känner jag mig när jag tänker på att...* med tre svarsalternativ i stället för fem.

(x) En liknande fråga ställdes år 1995.

E. Frågor om familj, skola, kamrater och fritid

I undersökningen ingår även ett antal frågor om ungdomarnas upplevelser av sina familjeförhållanden ur vissa aspekter, exempelvis i vilken grad de tycker sig vanligtvis komma "bra överens" med mamma respektive pappa, se tabell 7. Det finns även mått på i vilken grad ungdomarna själva upplever att föräldrarna har insyn i vilka de umgås med och var de befinner sig på kvällarna. Sedan 1999 har det även ställts frågor om hur eleverna tror att deras föräldrar skulle reagera (hypotetiska frågor) om de exempelvis fick reda på att ungdomarna snattat eller om de skulle komma hem berusade en fredagskväll. Dessa frågor varierar i viss utsträckning mellan de olika undersökningarna. Men det finns några som funnits med vid samtliga sex mätningar, eller som funnits med i nästan alla. Frågor om hur man tycker sig komma överens respektive kunna kommunicera med sina föräldrar ingick 2001 i ett särskilt frågebatteri, medan de ställts som separata frågor de övriga åren.

Tabell 7. Familjerelaterade frågor åren 1995–2005.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005
Brukar du komma bra överens med din mamma tycker du?	x	x	x	-	x	x
Kan du prata om precis allt med din mamma (t.ex. problem)?	x	x	x	-	x	x
Brukar du komma bra överens med din pappa tycker du?	x	x	x	-	x	x
Kan du prata om precis allt med din pappa (t.ex. problem)?	x	x	x	-	x	x
Jag brukar komma bra överens med min mamma	-	-	-	x	-	-
Jag kan vanligtvis prata om precis allt (t.ex. problem) med min mamma	-	-	-	x	-	-
Vanligtvis brukar jag trivas riktigt bra med min mamma	-	-	-	x	-	-
Jag brukar komma bra överens med min pappa	-	-	-	x	-	-
Jag kan vanligtvis prata om precis allt (t ex problem) med min pappa	-	-	-	x	-	-
Vanligtvis brukar jag trivas riktigt bra med min pappa	-	-	-	x	-	-
Hur ofta går du och din mamma/pappa ut tillsammans för att göra något trevligt ihop (t.ex. gå på bio eller liknande)?	x	x	x	x	x	x
Brukar dina föräldrar veta var du är ifall du går ut på kvällen?	x	x	x	x	x	x
Brukar dina föräldrar veta vilka du träffar ifall du går ut på kvällen?	x	x	x	x	x	x
Brukar någon av dina föräldrar ställa frågor till dig om dina kompisar?	-	-	x	-	-	-
Brukar någon av dina föräldrar ställa frågor om hur det går i skolan?	-	-	x	-	-	-
Har du någon gång varit borta från ditt hem en hel natt utan tillåtelse?	-	x	-	-	-	-
Måste du komma hem en viss bestämd tid på helgerna?	x	-	-	-	x	x
Kräver dina föräldrar att du i förväg talar om vad du ska göra om du vill gå ut t.ex. en fredagskväll?	-	-	-	x	x	x
Kräver dina föräldrar att du i förväg talar om vilka du ska träffa om du vill gå ut t ex en fredagskväll?	-	-	-	x	x	x
Brukar du ha en bestämd tid du senast måste komma hem ifall du går ut en fredagskväll?	-	-	-	x	-	-
Brukar dina föräldrar vilja att du berättar hur du använt dina pengar (t.ex. vad du köpt)?	-	-	-	x	-	-
Vad tror du dina föräldrar skulle tycka ifall du skolkade från skolan ett par dagar?	x	x	-	-	x	x
Hur arg tror du din mamma skulle bli om hon skulle se att du (skolkade/kom hem berusad en fredagskväll/snattat)? *	-	-	x	x	-	-
Hur arg tror du din pappa skulle bli om han skulle se att du (skolkade/kom hem berusad en fredagskväll/snattat)? *	-	-	x	x	-	-
Hur ledsen tror du din mamma skulle bli om hon skulle se att du (skolkade/kom hem berusad en fredagskväll/snattat)? *	-	-	x	x	-	-
Hur ledsen tror du din pappa skulle bli om han skulle se att du (skolkade/kom hem berusad en fredagskväll/snattat)? *	-	-	x	x	-	-
Hur arg tror du din mamma skulle bli om hon skulle se att du kom hem en fredagskväll berusad?	-	-	x	x	x	x
Hur arg tror du din pappa skulle bli om han skulle se att du kom hem en fredagskväll berusad?	-	-	x	x	x	x
Hur ledsen tror du din mamma skulle bli om hon skulle se att du kom hem en fredagskväll och var berusad?	-	-	x	x	x	x
Hur ledsen tror du din pappa skulle bli om han skulle se att du kom hem en fredagskväll och var berusad?	-	-	x	x	x	x

* ingick i frågebatteri om tre olika beteenden

I undersökningarna ingår även vissa frågor om ungdomarnas upplevelse av sin skolsituation, relationen till lärare, sina betyg och om de avser att söka vidare till gymnasiet, se tabell 8. För 6 av de 13 skolfrågorna gäller att de är identiska i samtliga undersökningar, och ett par är snarlika. Frågan ”Hur viktigt tror du dina kompisar tycker det är att få bra betyg?” finns enbart med i den första undersökningen.

Tabell 8. Skolrelaterade frågor åren 1995–2005.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005
Brukar du trivas bra i skolan?	x	x	x	x	x	x
Har du sett mobbing på din skola?	x	x	x	x	x	x
Har du råkat ut för att bli mobbad?	x	x	x	x	x	x
Har du mobbat andra?	x	x	x	x	x	x
Är dina lärare bra tycker du?	x	x	(x)	(x)	x	x
Finns det någon speciell lärare som du brukar trivas riktigt bra med?	-	-	x	x	x	x
Tänker du söka till gymnasiet efter nian?	-	-	x	x	x	x
Har det hänt att du riktigt sett fram emot att gå till skolan?	-	-	-	x	x	x
Hur viktigt tycker du det är att få bra betyg?	x	x	-	-	x	x
Hur viktigt tycker du det är för dig att få bra betyg?	-	-	x	x	-	-
Hur viktigt tror du dina kompisar (de du oftast umgås med) tycker det är att få bra betyg?	x	-	-	-	-	-
Tycker du man borde ta bort betygen?	x	x	x	x	x	x
Vad hade du för betyg i följande ämnen...	x	x	x	x	x	x

(x) 1999 och 2001 löd frågan "Hur många av dina lärare är bra tycker du?" med samma svarsalternativ som övriga år.

I enkäten ställs även en rad frågor rörande ungdomarnas relation till kamrater, hur ofta de träffar sina kamrater och om de har kamrater som begått olika brottsliga handlingar. Ett antal frågor har enbart ställts under vissa år, se tabell 9. En fråga angående upplevt kamrattryck (att man "gjort något fast man egentligen inte ville" för att kompisarna annars skulle tyckt man var "dum eller feg") ställdes exempelvis endast år 1995. Frågor om huruvida ungdomarna ingår i något speciellt gäng är hittills ställda vid endast två tillfällen (1999 och 2001). Frågor rörande umgänge med kompisar som begått vissa typer av brottsliga handlingar, liksom ett frågebatteri rörande i vilken grad ungdomarna tror att deras kompisar skulle tycka det var okej eller inte om man skulle begå vissa avvikande handlingar, har däremot funnits med samtliga år. Likaså finns samtliga år ett par frågor rörande hur ofta man träffar kompisar, vilka man umgås med samt om man är tillsammans med någon kille eller tjej. Ett frågebatteri gällande i vilken grad eleverna själva skulle tycka det var okej om kamraterna skulle begå olika brottsliga/problematiske handlingar finns från år 1997 och framåt. Frågor (eller frågebatterier) avseende den känslomässiga anknytningen till kamrater finns för de olika undersökningsåren i varierande grad.

Tabell 9. Kamratrelaterade frågor åren 1995–2005.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005
Hur ofta brukar du vanligtvis träffa kompisar på kvällarna?	x	x	x	x	x	x
Hur ofta brukar du vanligtvis, ensam eller med kompisar vara vid någon typ av centrum eller liknande samlingspunkt på kvällarna?	-	-	-	-	-	x
Hur ofta brukar du vanligtvis, ensam eller med kompisar vara ute utan att göra något speciellt, annat än att bara "driva omkring"?	-	-	-	-	-	x
Brukar du oftast vara tillsammans med en kompis eller är ni fler tillsammans när ni träffas?	x	x	x	x	x	x
Hur mycket skulle du kunna tänka dig att likna (vara som) den kompis du helst träffar?	-	x	-	-	-	-
Händer det att du känner dig besviken på dina kompisar?	-	x	-	-	-	-
Brukar du vara med någon kompis/kompisar som är minst två år äldre än du?	x	x	x	x	x	x
Är de kompisar som du träffar på fritiden mest killar eller tjejer, eller är det blandat?	x	x	x	x	x	x
Är du tillsammans med någon kille/tjej?	x	x	x	x	x	x
Brukar du komma bra överens med dina kompisar tycker du?	x	x	x	-	x	x
Kan du vanligtvis prata om precis allt (t ex problem) med de kompisar du helst umgås med?	(x)	x	x	-	x	x
Jag kan vanligtvis prata om precis allt (t ex problem) med de kompisar jag helst träffar (påstående i frågebatteri)	-	-	-	x	-	-
<i>Tror du att dina kompisar skulle tycka att det var okej ifall du...</i>						
...drack dig full?	x	x	x	x	x	x
...skolkade ett par dagar?	x	x	x	x	x	x
...tog något i en affär?	x	x	x	x	x	x
...provade hasch?	x	x	x	x	x	x
...tog en bil?	x	x	x	x	x	x
...slog ner en alkoholist?	x	x	x	x	x	x
...gjorde större graffitimålning?	-	-	x	x	x	x
...talade om för polisen att en kompis gjort en stöld?	x	x	-	-	-	-
<i>Har någon av dina kompisar (de du oftast umgås med) gjort något av följande, som du vet om?</i>						
Tagit något utan att betala i en affär	x	x	x	x	x	x
Förstört någonting	x	x	x	x	x	x
Brutit sig in någonstans	x	x	x	x	x	x
Slagit ner någon	x	x	x	x	x	x
Åkt fast för polisen	x	x	x	x	x	x
De kompisar jag helst träffar hittar ofta på roliga saker att göra	-	-	x	-	-	-
Jag trivs mycket bra med mina nuvarande vänner	-	-	x	x	-	-
De kompisar jag helst träffar tycker verkligen om mig	-	-	x	-	-	-
Mina kompisar ställer gärna upp för mig om jag behöver hjälp med något	-	-	x	x	x	x
Jag kan alltid lita på min bästa kompis/bästa kompisar	-	-	x	x	-	-
Mina kompisar betyder faktiskt väldigt mycket för mig	-	-	x	x	x	x
Jag respekterar verkligen mina vänners åsikter	-	-	x	x	x	x
Den kompis jag helst umgås med på fritiden har jag känt i flera år	-	-	x	-	-	-
Jag känner mig ofta besviken på mina kompisar	-	-	x	x	x	-
<i>Kan man säga att du är med i ett speciellt gäng som...</i>						
...ibland begår en del brott?	-	-	x	x	-	-
...finns i ett speciellt område?	-	-	x	x	-	-
...har ett speciellt namn?	-	-	x	x	-	-
...har viss person som ledare?	-	-	x	x	-	-
<i>Har du gjort följande saker ensam eller tillsammans med någon kompis (eller syskon)?</i>						
Druckit öl, vin, sprit eller annan alkohol så du känt dig berusad	-	x	-	-	-	-

Tabellen fortsätter på nästa sida.

Forts. tabell 9.	1995	1997	1999	2001	2003	2005
Stulit (snattat)	-	x	-	-	-	-
Brutit dig in i bostad	-	x	-	-	-	-
Stulit något ur en bil	-	x	-	-	-	-
Klottrat tags	-	x	-	-	-	-
Gjort större graffitimålning	-	x	-	-	-	-
<i>Skulle du tycka det var okej ifall dina kompisar...</i>						
...drack sig fulla?	-	x	x	x	x	x
...skolkade ett par dagar?	-	x	x	x	x	x
...tog något i en affär?	-	x	x	x	x	x
...provade hasch?	-	x	x	x	x	x
...tog en bil?	-	x	x	x	x	x
...slog ner en alkoholist?	-	x	x	x	x	x
...klottrade i t ex en hiss?	-	x	-	-	-	-
...gjorde större graffitimålning?	-	x	x	x	x	x
Har du någon gång under de senaste 12 månaderna gjort något som du egentligen inte ville för att dina kompisar annars skulle tyckt att du var dum eller feg?	x	-	-	-	-	-

(x) 1995 löd frågan "Kan du prata om precis allt med dina kompisar (t ex problem)?" med samma svarsalternativ som övriga år.

I samma avsnitt som ungdomarnas relation till kamrater ställs även en del frågor om vad de brukar göra på sin fritid samt vilken typ av musik de gillar, se tabell 10. När det gäller ungdomarnas fritidsvanor har frågan angående vilka ställen de brukar besöka "minst ett par gånger i månaden" på sin fritid (frågan har fasta svarsalternativ, man markerar de ställen man brukar besöka) funnits med i samtliga undersökningar. Frågorna relaterade till musik har dock förändrats något över tid. Vid första undersökningstillfället tillfrågades ungdomarna om deras musiksmak i en öppen fråga, medan de från år 1997 i stället fått markera den eller de av de angivna musikstilarna de gillar "allra bäst". År 2003 ställdes en fråga om hur ofta eleverna brukar surfa på Internet på sin fritid. Den frågan har hittills endast ställts vid detta tillfälle.

Tabell 10. Fritids- och musikrelaterade frågor åren 1995–2005.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005
Hur mycket pengar brukar du vanligtvis ha att använda själv per vecka?	x	-	-	-	-	-
Röker eller snusar du regelbundet (minst flera gånger i veckan)?	x	x	x	x	x	x
<i>Vilka ställen brukar du besöka minst ett par gånger i månaden på din fritid?</i>						
Fritidsgård	x	x	x	x	x	x
Biograf	x	x	x	x	x	x
Sporthall/simhall	x	x	x	x	x	x
Teatergrupp	x	x	x	x	x	x
Diskotek	x	x	x	x	x	x
Cafeteria/fik	x	x	x	x	x	x
Kyrka/församlingslokal	x	x	x	x	x	x
Hamburgerbar	x	x	x	x	x	x
Musikundervisning/kör	x	x	x	x	x	x
Styrketräningslokal	x	x	x	x	x	x
Balettdansträning	x	x	x	x	x	x
Solarium	x	x	x	x	x	x
Idrottsplats	x	x	x	x	x	x

Tabellen fortsätter på nästa sida.

Forts. tabell 10.	1995	1997	1999	2001	2003	2005
Flipper/spelhall	x	x	x	x	x	x
Replokal	x	x	x	x	x	x
Scoutträff/friluftsförbundet	x	x	x	x	x	x
Föreningslokal	x	x	x	x	x	x
Ridhus/stall	x	x	x	x	x	x
Musik/rockkonsert	x	x	x	x	x	x
Biljardhall	x	x	x	x	x	x
Bibliotek	x	x	x	x	x	x
Fest	-	-	-	-	x	x
Korvkiosk	-	-	-	-	x	x
Skateboardramp	-	x	x	x	x	x
Museum/konstutställning	-	-	-	-	x	x
Gillar du någon speciell slags musik?	x	-	-	-	-	-
<i>Gillar du någon av följande musikstilar?</i>						
Pop	-	x	x	x	x	x
Rock	-	x	x	x	x	x
Disco	-	x	x	x	x	x
Synth	-	x	x	x	x	x
Techno/rave	-	x	x	x	x	x
House	-	x	x	x	x	x
R'n'b	-	x	x	x	x	x
Soul	-	x	x	x	x	x
Hip hop/rap	-	x	x	x	x	x
Funk	-	x	x	x	x	x
Reagge	-	x	x	x	x	x
Blues	-	x	x	x	x	x
Kör/gospel	-	x	x	-	-	-
Gospel	-	-	-	x	x	x
Körmusik	-	-	-	x	x	x
Lugn musik/ballader	-	x	x	x	x	x
Punk	-	x	x	x	x	x
Skatecore	-	x	x	x	-	-
Hardcore	-	x	x	x	-	-
Grunge	-	x	x	x	x	x
Indierock/brittpop	-	x	x	x	x	x
60-tals rock	-	x	x	x	x	x
70-tals rock	-	-	x	x	x	x
Klassisk musik	-	x	x	x	x	x
Hårdrock/heavy metal	-	x	x	x	x	x
Death-metal	-	x	x	x	x	x
Speed-metal	-	x	-	-	-	-
Skin-/oi-/rasist-rock	-	x	x	x	-	-
Svensk 70-tals prog	-	x	x	-	-	-
Oi	-	-	-	-	x	x
Rasistrock	-	-	-	-	x	x
Progg	-	-	-	x	x	x
Dansbandsmusik	-	x	x	x	x	x
Folkmusik	-	x	x	x	x	-
Jazz	-	x	x	x	-	x
Country	-	-	-	-	x	x
World music	-	-	-	-	x	-
Hur ofta brukar du surfa på Internet på din fritid?	-	-	-	-	x	-
Vad tycker du bäst om att göra på din fritid?	x	x	-	-	-	-

F. Frågor om inställningar och attityder

Från och med år 2001 har det ställts vissa frågor rörande bland annat framtidstro, tillit till andra människor och synen på politiker. Några av dessa frågor inkluderades enbart år 2001 medan vissa av dem har varit återkommande därefter, se tabell 11. År 2003 och 2005 har det även ställts en del frågor som avser mäta till exempel ungdomars ilska ("Jag har ganska lätt för att bli arg."), nervositet ("Jag har känt mig orolig och nervös senaste tiden.") och samvete ("Om jag hittade en mobil skulle jag lätt kunna behålla den utan att få dåligt samvete.").

Tabell 11. Frågor rörande inställningar och attityder åren 1995–2005.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005
För att klara sig bra i dagens samhälle är att tjäna mycket pengar faktiskt bland det absolut viktigaste	-	-	-	x	-	-
För att klara sig bra i dagens samhälle är lång utbildning faktiskt bland det absolut viktigaste	-	-	-	x	-	-
Jag skulle gärna ha mycket pengar	-	-	-	x	-	-
Jag skulle gärna ha lång utbildning	-	-	-	x	-	-
Politiker pratar men bryr sig egentligen inte om problemen för vanligt folk	-	-	-	x	x	x
Fundera på samhällsproblemen är tråkigt, sånt är ju ändå inget jag kan göra något åt	-	-	-	x	-	-
Det är ingen idé att tänka på framtiden, den ser ändå så osäker ut	-	-	-	x	x	x
De flesta människor verkar ägna sina liv åt saker som faktiskt är helt meningslösa	-	-	-	x	-	-
Trots att jag är mitt bland människor får jag alltid en känsla av ensamhet	-	-	-	x	x	x
Jag känner mig ofta orättvist behandlad	-	-	-	x	x	x
Jag känner ofta en ilska inom mig	-	-	-	x	x	x
På det hela taget har jag nog det bättre än de flesta andra i min ålder	-	-	-	x	-	-
I framtiden kommer jag nog få ett yrke med hög lön	-	-	-	x	-	-
I framtiden kommer jag nog ha en lång utbildning	-	-	-	x	-	-
Risken att åka fast om man snattar är nog ganska liten	-	-	-	-	x	x
Om jag hittade en mobil skulle jag lätt kunna behålla den utan att få dåligt samvete	-	-	-	-	x	x
Jag har ganska lätt för att bli arg	-	-	-	-	x	x
Jag har känt mig orolig och nervös senaste tiden	-	-	-	-	x	x
Dom som bestämmer tänker nog i första hand på sina egna intressen	-	-	-	-	x	x
I dessa dagar är det svårt att veta vem man egentligen kan lita på	-	-	-	-	x	x
Mycket är så komplicerat i dagens samhälle att det är lätt att bli förvirrad	-	-	-	-	x	x
För att lyckas i samhället, tvingas du nästan att göra vissa saker som inte är rätt	-	-	-	-	x	x

I syfte att få veta något kring hur ungdomarna tyckte det var att fylla i formuläret, har det i slutet av varje enkät funnits med en fråga om detta med fasta svarsalternativ (man kan markera flera alternativ om man vill). Svarsalternativen tar såväl upp positiva som negativa aspekter av hur ungdomarna tyckte att det var att besvara de ställda frågorna. Denna fråga har ställts i samtliga undersökningar, se tabell 12.

Tabell 12. Hur ungdomarna tyckte att det var att besvara frågorna åren 1995–2005.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005
<i>Hur tycker du att det var att svara på dessa frågor?</i>						
<i>Flera kryss tillåtet!</i>						
Tråkigt	x	x	x	x	x	x
Meningslöst	x	x	x	x	x	x
Jobbigt	x	x	x	x	x	x
Svårt ibland	x	x	x	x	x	x
Roligt	x	x	x	x	x	x
Intressant	x	x	x	x	x	x
Helt okej	x	x	x	x	x	x
Ganska lätt	x	x	x	x	x	x
Varken roligt eller tråkigt	x	x	x	x	x	x
Vet inte	x	x	x	x	x	x

Tillgänglighet

Brå publicerar resultaten från den nationella skolundersökningen så snart som möjligt efter att undersökningen genomförts. Resultaten publiceras i en huvudrapport. Utöver resultaten som presenteras i huvudrapporterna genomför Brå även fördjupningsstudier där delar av materialet studeras mer ingående i detalj och sedan presenteras i separata rapporter (se Brå-rapport 2007:30) eller som del av andra projekt (se Brå-rapport 2007:11). Resultaten från undersökningarna utförda år 1995 och 1997 finns presenterade i Hem och skola, kamrater och brott (Ring 1999).

Samtliga resultat som Brå publicerar från undersökningen presenteras på Brå:s webbplats.⁷ Vissa publikationer ges också ut i tryckt form och kan då beställas via hemsidan alternativt via Fritzes kundservice.⁸

⁷ www.bra.se

⁸ Fritzes, 106 47 Stockholm. Tel: 08-690 91 90. www.fritzes.se

Referenser

- Agnew, R. (2001). *Juvenile delinquency: Causes and control*. Los Angeles: Roxbury Publishing Company.
- Andersson, B., Hibell, B. och Sandberg, B. (2000). *Skolelevers drogvanor 1999*. CAN rapport nr. 57. Stockholm: Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning.
- Bjarnason, T. (1995). Administration mode bias in a school survey on alcohol, tobacco and illicit drug use. *Addiction*, 90:555–559.
- BRÅ (2000). *Stöld, våld och droger bland pojkar och flickor i årskurs nio*. Brå-rapport 2000:17. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- BRÅ (2003). *Stöld, våld och droger bland ungdomar i årskurs nio*. Brå-rapport 2003:5. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- BRÅ (2005). *Stöld, våld och droger bland ungdomar i årskurs nio*. Brå-rapport 2005:4. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brå (2006) *Ungdomar och brott åren 1995–2005*. Brå-rapport 2006:7. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brå (2007) *Ungdomar och brott i Sveriges län 1995–2005*. Brå-rapport 2007:30. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Cernkovich, S. A., Giordano, P. C. och Pugh, M. D. (1985). Chronic offenders: The missing cases in self-report delinquency research. *Journal of Criminal Law and Criminology*, 76:705–732.
- Hagan, J. och McCarthy, B. (1997). *Mean streets: Youth crime and homelessness*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Junger-Tas, J., Terlow, G-J. och Klein, M. W. red. (1994). *Delinquent behavior among young people in the Western World*. Amsterdam: Kugler.
- Junger-Tas, J. och Marshall, I. H. (1999). The self-report methodology in crime research. I M. Tonry (red.), *Crime and Justice: A Review of Research*, vol. 25 (pp. 291–367). Chicago: The University of Chicago Press.
- Lindström, P. (1993). *School and delinquency in a contextual perspective*. BRÅ-rapport 1993:2. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Pauwels, L. och Svensson, R. (under publicering). How serious is the problem of item nonresponse in delinquency scales and etiological variables? A cross-national inquiry of two classroom PAPI-self-reported studies in Antwerp and Halmstad. *European Journal of Criminology*.
- Ring, J. (1999). *Hem och skola, kamrater och brott*. Stockholm: Kriminologiska institutionen. Stockholms universitet.
- Shannon, D. (2006). Chronic offenders or socially disadvantaged youth? Institutionalized males as missing cases in school-based delinquency research. *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention*, 7: 78–100.
- Skolverket (2007). *Fakta om fristående skolor*. Hämtad från <<http://www.skolverket.se/sb/d/379/a/9593#paragraphAnchor0>>. Senast granskad 4 juli 2007. Hämtad 12 december 2007.
- Thornberry, T.P. och Krohn, M.D. (2000). The self-report method for measuring delinquency and crime. I D. Duffee m.fl. (red.), *CJ 2000: Innovations in measurement and analysis* (pp. 33–83). Washington DC: National Institute of Justice.

Bilagor

Bilaga 1. Tabeller

Tabell 1. Svarande skolklasser totalt efter kommuntyp 1995–2005. Procent.

	1995		1997		1999		2001		2003		2005	
	I urval	Bland svarande skolor	I urval	Bland svarande skolor	I urval	Bland svarande skolor	I urval	Bland svarande skolor	I urval	Bland svarande skolor	I urval	Bland svarande skolor
Förortskommuner	11,8	11,8	11,8	11,3	9,5	9,5	20,5	19,6	16,8	15,8	10,0	10,5
Glesbygdskommuner	17,1	17,1	17,6	16,7	18,3	18,0	10,2	10,3	17,9	17,9	13,4	12,1
Pendlingskommuner	24,8	24,8	24,5	24,7	26,2	25,6	20,2	20,1	22,7	22,9	24,7	24,3
Storstäder	7,3	7,3	7,3	7,5	14,5	14,4	10,5	10,8	6,4	6,3	6,6	7,3
Större städer	5,7	5,7	5,7	5,9	4,7	4,9	4,8	5,1	3,6	3,9	4,4	3,5
Varuproducerande kommuner	6,9	6,9	6,9	7,1	5,4	5,6	6,6	6,6	5,9	6,0	10,0	11,1
Övriga kommuner, 12 500–25 000 inv.	13,4	13,4	13,1	13,4	14,2	14,8	16,8	16,4	16,8	17,3	20,8	20,8
Övriga kommuner, mer än 25 000 inv.	9,3	9,3	9,4	9,6	3,5	3,6	8,4	8,8	8,1	8,3	7,1	7,5
Övriga kommuner, mindre än 12 500 inv.	3,7	3,7	3,7	3,8	3,8	3,6	2,0	2,2	1,7	1,8	2,9	3,0
Totalt *	100,0 (246)	100,0 (246)	100,0 (245)	100,0 (239)	100,1 (317)	100,0 (305)	100,0 (440)	99,9 (408)	99,9 (357)	100,2 (336)	99,9 (409)	100,1 (371)

* På grund av avrundning stämmer inte delsiffrorna med det totala.

Tabell 2. Skolklasser i urval och svarande efter huvudman 1999–2005. Procent

	1999		2001		2003		2005	
	I urval	Bland svarande skolor	I urval	Bland svarande skolor	I urval	Bland svarande skolor	I urval	Bland svarande skolor
Kommunal	97,2	97,4	95,2	95,6	92,7	92,9	90,2	90,8
Fristående	2,8	2,6	4,8	4,4	7,3	7,1	9,8	9,2
Totalt	100,0 (317)	100,0 (305)	100,0 (440)	100,0 (408)	100,0 (357)	100,0 (336)	100,0 (409)	100,0 (371)

Bilaga 2. Missivbrev till rektor (2005 års undersökning)

Till rektor och berörd skolpersonal

Rikstäckande skolundersökning bland elever i årskurs nio

Brottsförebyggande rådet (Brå) kommer inom kort att genomföra en rikstäckande enkätundersökning med namnet "Ungdomsundersökningen" bland elever i årskurs nio. Er skola har tillsammans med ett antal andra skolor runt om i Sverige blivit slumpmässigt utvald att delta. Eleverna i samtliga klasser i årskurs nio i de utvalda skolorna får helt anonymt besvara ett frågeformulär.

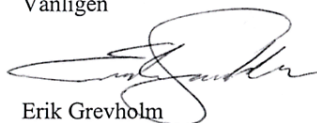
Det övergripande syftet med undersökningen är att kunna ge en bild av omfattningen av utsatthet för våld och stöld samt delaktighet i våld, stöld och andra närbesläktade beteenden (skolk, droganvändning) bland dagens unga. Enkäten innehåller även ett antal frågor rörande fritidsvanor och andra sociala bakgrundsfaktorer. Resultaten av dessa frågor bidrar med ytterligare relevant information i sammanhanget och ger underlag för forskning om förebyggande åtgärder.

Undersökningen är landets enda rikstäckande och regelbundet återkommande undersökning om skolelevers situation i dessa avseenden. Det innebär att utvecklingen på området kan studeras. Resultaten ger samhället en uppfattning om förhållande för en åldersgrupp som annars inte förekommer i statistiken och ger därmed ökade möjligheter till förbättringar i olika avseenden.

Det är vår förhoppning att det inte stöter på något hinder för Er att medverka i denna undersökning. Er medverkan är av största vikt för undersökningens kvalitet. Har Ni frågor är Ni välkomna att höra av Er till projektledaren Robert Svensson, telefon 08-401 87 10.

I bilagan beskrivs det praktiska genomförandet och möjligheterna att ta del av undersökningsresultaten.

Vänligen



Erik Grevholm
Enhetschef

Bilaga 3. Information till klassföreståndare (2005 års undersökning)

Information till klassföreståndare/lärare/berörd skolpersonal om Brottsförebyggande rådets ungdomsundersökning

Som Ni antagligen redan informerats om har aktuell klass blivit slumpmässigt utvald att delta i Brottsförebyggande rådets (Brå) riksomfattande enkätundersökning bland elever i *årskurs nio*. Eleverna får helt anonymt fylla i ett frågeformulär. Syftet är att få en uppfattning om hur vanligt det är med erfarenhet av våld, stöld och annat problembeteende (skolk, droganvändning, mobbning) bland unga i Sverige. Undersökningen ger ett välbehövligt komplement till den officiella statistiken på området. Enkäten innehåller också vissa bakgrundsfrågor rörande sociala faktorer som kan antas hänga samman med problembeteende. Därmed ges underlag för forskning rörande orsaker och förebyggande åtgärder i sammanhanget. Resultatet kommer ge en generell bild och publiceras i en Brå-rapport i form av procentsatser. Enkäten har utprovats på ett stort antal elever.

Vi ber er hjälpa till att genomföra undersökningen på följande vis:

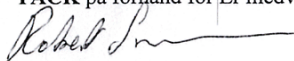
- Dela ut enkäten tillsammans med svarskuvert till var och en av eleverna på förslagsvis "klassens timme" eller annan lämplig lektion. Formuläret tar i genomsnitt 25 minuter att fylla i, men en del elever kan behöva en hel lektion på sig. Undersökningen får gärna genomföras någon gång under vecka 50. Men det går även bra vecka 49 eller 51, om det passar bättre. Tala om för eleverna att de är anonyma och att medverkan är frivillig.
- Se gärna till att det är *tyst och lugnt* i klassen tills alla är färdiga så att ingen elev störs eller påverkas av de övriga (det är bra om man inte sitter alltför nära varandra). Låt inte de elever som är lite långsammare bli stressade. Det är bra om elever som är klara kan sysselsättas med någon annan uppgift.
- Kommer det upp frågor om något i enkäten, be eleven svara så som hon/han uppfattar frågan och i marginalen ange vad som var tveksamt. Undvik att gå omkring i klassrummet och hjälpa elever eftersom det kan påverka elevernas känsla av anonymitet. Men ha gärna ett överblivet exemplar av enkäten att kika i om det kommer någon fråga om t.ex. innebörden i ett visst ord.
- När eleven är klar lägger hon/han sin enkät i sitt svarskuvert och klistrar igen det. Samla därefter in elevernas kuvert och lägg dem i bifogad brevpåse. Fyll i antal inskrivna elever i klassen samt antal frånvarande på utsidan av brevpåsen. Brevpåsen läggs sedan på utgående post. Brevpåsen är redan frankerad.

Vi bifogar också en färdigfrankerad "uppsamlingspåse" för frånvarande elever. Dessa elever kan fylla i enkäten vid ett senare lämpligt tillfälle, dock helts innan 06-01-16.

Det är av största vikt för resultatens kvalitet att så många som möjligt besvarar enkäten.

Vid frågor går det bra att kontakta projektledaren Robert Svensson på telefon 08-401 87 10.

TACK på förhand för Er medverkan!


Robert Svensson
Brå

Bilaga 4. Enkät (2005 års undersökning)

Skriv inte Ditt namn!

HEJ!

Vi på Brottsförebyggande rådet gör just nu en stor undersökning om ungdomar. Vi vill kunna beskriva hur dagens unga har det inom skola, familj och på fritiden samt vad de tycker om en del olika saker. Vi är också intresserade av *hur ofta unga råkar ut för brott* och *hur ofta unga begår brott*. Du hjälper oss genom att fylla i den här enkäten.

Skriv inte Ditt namn! Du får vara helt anonym.

Ingen skolpersonal, förälder eller polis kommer att få se Dina svar.

Inga fler frågor än de som finns i denna enkät kommer att ställas, och Du behöver inte känna Dig orolig. Svaren kommer endast att användas till forskning.

Det är viktigt att Du svarar så uppriktigt Du kan. Just Ditt svar är precis lika viktigt som Dina klasskamraters svar. För att alla ska kunna svara i lugn och ro är det bra om ni inte pratar eller stör varandra under ifyllandet.

Besvara varje fråga i tur och ordning genom att sätta ett kryss i rutan () för det svar som *bäst stämmer in på Dig*. Ibland får Du sätta fler än ett kryss när det står så. Om det är en streckad linje (som den här:) betyder det att Du själv fyller i svaret där.

När Du gjort klart och kontrollerat att Du inte missat någon fråga lägger Du Ditt svar i svarskuvertet och *klistrar igen det*. Din lärare samlar in kuverten och skickar in dem öppnade till oss.

Du är välkommen att höra av Dig till oss om det är något Du undrar över. Du kan också skriva Dina funderingar på sista sidan efter att Du fyllt i alla svar.

UNGDOMSUNDERSÖKNINGEN

Brottsförebyggande rådet

Box 1386

111 93 Stockholm

tfn 08-401 87 10

**TACK
FÖR DIN MEDVERKAN!**

DEL A. Först kommer en del frågor om Din bakgrund.

Hur gammal är Du?

..... år

Är Du en flicka eller pojke?

flicka pojke

I vilket land föddes Du och Dina föräldrar?

Sverige Annat land (skriv även landets namn)

jag själv

mamma

pappa

Vad bor Du i för typ av hus?

villa/fristående enfamiljshus radhus/kedjehus/parhus lägenhet annat

Vilka personer bor Du tillsammans med?

Fler än ett kryss tillåtet! Om Dina föräldrar inte bor tillsammans och Du ibland bor hos mamma och ibland hos pappa, kryssa då i det som gäller där Du OFTAST bor.

mamma

pappa

styvmamma

styvpappa

..... st bröder

..... st systrar

andra:

Är Dina föräldrar skilda/separerade? nej ja

Har Din mamma något arbete?

ja

nej → hon är arbetslös

hon studerar

hon är långvarigt sjuk/förtidspensionerad

annan orsak

Vilket slags arbete gör Din mamma eller gjorde Din mamma när hon senast arbetade?
Skriv gärna både vad yrket heter och vad Din mamma gör/gjorde på jobbet!

.....

.....

Har Din pappa något arbete?

- ja
- nej → han är arbetslös
- han studerar
- han är långvarigt sjuk/förtidspensionerad
- annan orsak

Vilket slags arbete gör Din pappa eller gjorde Din pappa när han senast arbetade?
Skriv gärna både vad yrket heter och vad Din pappa gör/gjorde på jobbet!

.....

.....

Gick Du på dagis (daghem) när Du var liten?

- nej ja

Hade Din familj någon bil när Du var liten (innan Du började skolan)?

- nej ja vet inte/minns inte

Fortsätt på nästa sida!



DEL B. I detta avsnitt får Du svara på om Du själv blivit utsatt för någon av följande händelser under *de senaste 12 månaderna*.

Har Du någon gång under de senaste 12 månaderna råkat ut för att...

... någon stulit

Din cykel?

 nej ja, 1 gång ja, 2 gånger eller fler

} Om ja: Gjordes polisanmälan om saken *senaste gången* det hände?

 nej ja vet inte

... någon stulit

Din plånbok?

 nej ja, 1 gång ja, 2 gånger eller fler

} Om ja: Gjordes polisanmälan om saken *senaste gången* det hände?

 nej ja vet inte

... någon stulit

annan värdefull sak från Dig?

 nej ja, 1 gång ja, 2 gånger eller fler

} Om ja: Gjordes polisanmälan om saken *senaste gången* det hände?

 nej ja vet inte

Har någon med avsikt slagit Dig, sparkat Dig eller utsatt Dig för annat våld vid något tillfälle under de senaste 12 månaderna, så att Du skadades så mycket att Du blev tvungen att besöka sjuksyster, läkare eller tandläkare?

 nej ja, 1 gång

⇒

Var någonstans hände det *senaste gången*?

Blev händelsen polisanmäld?

 ja, 2 gånger eller fler ⇒ i skolan/på skolgården nej ja i mitt hem vet inte hemma hos annan på buss/tåg/tunnelbana/spårvagn/hållplats/station annanstans (t ex gatan/disco/fritidsgård etc)

Har någon med avsikt slagit Dig, sparkat Dig eller utsatt Dig för annat våld vid något tillfälle under de senaste 12 månaderna, så att Du fick ont, men inte behövde söka sjukvård?

 nej ja, 1 gång

⇒

Var någonstans hände det *senaste gången*?

Blev händelsen polisanmäld?

 ja, 2 gånger eller fler ⇒ i skolan/på skolgården nej ja i mitt hem vet inte hemma hos annan på buss/tåg/tunnelbana/spårvagn/hållplats/station annanstans (t ex gatan/disco/fritidsgård etc)

Har Du under de senaste 12 månaderna blivit hotad så att Du känt Dig allvarligt rädd?

- nej ja, 1 gång ⇒
 ja, 2 gånger eller fler ⇒

Var någonstans hände det senaste gången?

- i skolan/på skolgården
 i mitt hem
 hemma hos annan
 på buss/tåg/tunnelbana/spårvagn/hållplats/station
 annanstans (t ex gatan/disco/fritidsgård etc)

Blev händelsen polisanmäld?

- nej ja
 vet inte

DEL C. Här gäller frågorna vad *Din* inställning är till följande saker...

Kryssa i Ditt svar efter varje aktivitet!

			
	DET VILL JAG ABSOLUT INTE	DET VILL JAG KNAPPAST "NJA"	DET VILL JAG MÖJLIGEN ABSOLUT
Se på riktigt blodiga skräckfilmer...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Hoppa "bungy-jump"...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Spela kort om pengar (100 kr)...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Städa i Ditt rum, ifall det är stökigt...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Gå på museum och titta på gamla saker...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Ha stilla helgkvällar med familjen framför TV:n...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Färga håret i en ovanlig färg, t ex neongrönt...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Testa bergsklättring, även om det är lite riskfyllt...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Åka gummiflotte nedför en vild fors...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Plötsligt låtsas drunkna, på skoj...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Gå fram och börja snacka med folk Du inte känner (t ex på en fest)...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Dansa till musik så hög att väggarna skakar...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Bli hypnotiserad...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Leva för dagen, strunta i morgondagen...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Lägga 100 kr på godis istället för att spara pengarna...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Lösa korsord som tar flera timmar...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Planera Din yrkesframtid noga i förväg...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Ha det tyst och lugnt omkring Dig...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

DEL D.

Ibland händer det att människor gör saker som egentligen inte är tillåtna.
Nu kommer ganska många frågor som handlar om ifall Du gjort något sådant
någon gång under de senaste 12 månaderna.
Kom ihåg att Du är anonym och att Du kan svara ärligt utan att behöva vara orolig.

Hur många gånger har Du gjort följande saker
under *de senaste 12 månaderna*?

Skolkat från
skolan en
hel dag?

- ingen gång 1-2 ggr
(*enstaka
tillfälle*) 3-5 ggr
(*några
gång*) 6-10 ggr
(*ganska
många
gång*) 11-50 ggr
(*ofta*) mer än 50 ggr
(*mycket ofta,
en gång i veckan
eller mer*)
-

Åkt buss, spårvagn,
tunnelbana,
pendeltåg eller tåg
utan att betala
(tjuvåkt)?

- ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr
-

Kört bil eller mc
utan körkort eller
körkortstillstånd?

- ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr
-

Med flit förstört
telefonhytt, gatlykta,
fönster, någons cykel
eller annan sak som
inte var Din?

- ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr
-

Klottrat så kallade
"tags" eller andra ord
med tusch eller
sprayfärg
någonstans?

- ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr
-

Utan tillstånd gjort
större graffiti målning
med flera olika
sprayfärger på t ex
en betongvägg?

- ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr
-

Hur många gånger har Du gjort följande saker under de senaste 12 månaderna?

Stulit (snattat) något i affär eller varuhus?

- ingen gång 1-2 ggr
(enstaka tillfälle) 3-5 ggr
(några gånger) 6-10 ggr
(ganska många gånger) 11-50 ggr
(ofta) mer än 50 ggr
(mycket ofta, en gång i veckan eller mer)
-

Använt förfalskat ID-kort?

- ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr
-

Skaffat Dig pengar genom att lura folk?

- ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr
-

Stulit pengar från en telefonautomat eller varuautomat?

- ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr
-

Stulit något från skolan?

- ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr
-

Stulit något från Ditt hem?

- ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr
-

Stulit en cykel?

- ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr
-

Stulit en moped eller motorcykel?

- ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr
-

Stulit en bil?

- ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr
-

Stulit något ur en bil?

- ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr
-

Stulit något ur någons ficka?

- ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr
-

Hur många gånger har Du gjort följande saker under de senaste 12 månaderna?

Ryckt en väska, plånbok eller liknande från någon Du inte känner?

ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr

Stulit något annat som vi inte frågat om?

ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr

Brutit Dig in i en bostad eller annan byggnad?

ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr

Köpt något som Du vet var stulet?

ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr

Sålt något som Du vet var stulet?

ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr

Haft en kniv med Dig (som vapen) när Du gått ut?

ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr

Hotat någon med stryk eller vapen för att få pengar eller andra värdesaker?

ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr

Utan tillåtelse tänt eld på något värdefullt, t ex en lada, bil, skog eller byggnad som inte tillhörde Dig?

ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr

Med avsikt slagit någon (som inte tillhör Din familj) så att Du tror eller vet att han/hon behövde sjukvård?

ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr

**Med avsikt slagit
någon som tillhör Din
familj så att han/hon
behövde sjukvård?**

ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr

**Med avsikt skadat
någon med en kniv
eller annat vapen?**

ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr

Så några frågor om droger...

Hur många gånger har Du gjort följande saker under de senaste 12 månaderna?

**Druckit öl, vin, sprit
eller annan alkohol så
Du känt Dig berusad?**

ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr

**Rökt hasch eller
marijuana?**

ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr

**Provat annan
narkotika?
(t ex amfetamin, heroin,
ecstasy eller liknande)**

ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr

Sniffat?

(t ex thinner, tändargas) ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr

**Använt anabola
steroider?**

ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr

**Sålt hasch eller
marijuana?**

ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr

**Sålt annan
narkotika?**

ingen gång 1-2 ggr 3-5 ggr 6-10 ggr 11-50 ggr mer än 50 ggr

Har Du någonsin åkt fast för polisen för något Du gjort?

- nej ja, 1 gång ⇒ hur gammal var Du då? år
 ja, 2 gånger ⇒ hur gammal var Du första gången? år
 ja, 3 gånger eller mer ⇒ hur gammal var Du första gången? år

Har någon från socialen (socialtjänsten) pratat med Dig på grund av att Du åkt fast?

- nej ja, en gång ja, flera gånger

Fortsätt på nästa sida!



DEL E. Denna del handlar om Din fritid, skolan, kompisar och hur Du kommer överens med Dina föräldrar. Markera med ett kryss efter varje fråga det svar som bäst stämmer in på Dig!

Brukar Du komma bra överens med Din mamma tycker Du?

- aldrig träffar aldrig mamma
 oftast inte
 lika mycket bra som dåligt
 för det mesta
 alltid
-

Kan Du vanligtvis prata om precis allt (t ex problem) med Din mamma?

- absolut inte knappast kanske ("beror på") antagligen ja, absolut
 träffar aldrig mamma
-

Brukar Du komma bra överens med Din pappa tycker Du?

- aldrig träffar aldrig pappa
 oftast inte
 lika mycket bra som dåligt
 för det mesta
 alltid
-

Kan Du vanligtvis prata om precis allt (t ex problem) med Din pappa?

- absolut inte knappast kanske ("beror på") antagligen ja, absolut
 träffar aldrig pappa
-

Hur ofta går Du och Din mamma/pappa ut tillsammans för att göra något trevligt ihop (till exempel gå på bio eller liknande)?

- aldrig
 högst en gång om året
 det händer några gånger om året
 någon gång i månaden
 flera gånger i månaden
-

Brukar Dina föräldrar veta var Du är ifall Du går ut på kvällen?

- nej, aldrig ganska sällan ibland för det mesta ja, alltid
-

Brukar Dina föräldrar veta vilka Du träffar ifall Du går ut på kvällen?

- nej, aldrig ganska sällan ibland för det mesta ja, alltid
-

Måste Du komma hem en viss bestämd tid på helgerna?

- nej, aldrig ganska sällan ibland för det mesta ja, alltid

Kräver Dina föräldrar att Du i förväg talar om vad Du ska göra om Du vill gå ut t ex en fredagskväll?

nej, aldrig ganska sällan ibland för det mesta ja, alltid

Kräver Dina föräldrar att Du i förväg talar om vilka Du ska träffa om Du vill gå ut t ex en fredagskväll?

nej, aldrig ganska sällan ibland för det mesta ja, alltid

Vad tror Du Dina föräldrar skulle tycka ifall Du skolkade ifrån skolan ett par dagar?

- inte bry sig alls
 - inte bry sig så mycket
 - tveksamt vad de skulle tycka
 - de skulle bli ganska arga, besvikna eller ledsna
 - de skulle bli mycket arga, besvikna eller ledsna
-

Här gäller frågorna vad Du *tror* Dina föräldrar skulle tycka *ifall* Du skulle göra följande...

Hur *arg* tror Du Din mamma skulle bli om hon skulle se att Du

kom hem en fredagskväll och var berusad? inte arg alls lite arg ganska arg mycket arg vet inte

Hur *arg* tror Du Din pappa skulle bli om han skulle se att Du

kom hem en fredagskväll och var berusad? inte arg alls lite arg ganska arg mycket arg vet inte

Hur *ledsen* tror Du Din mamma skulle bli om hon skulle se att Du

kom hem en fredagskväll och var berusad? inte ledsen alls lite ledsen ganska ledsen mycket ledsen vet inte

Hur *ledsen* tror Du Din pappa skulle bli om han skulle se att Du

kom hem en fredagskväll och var berusad? inte ledsen alls lite ledsen ganska ledsen mycket ledsen vet inte

Brukar Du trivas bra i skolan?

- aldrig
 - oftast inte
 - lika mycket bra som dåligt
 - för det mesta
 - alltid
-

Är Dina lärare bra *tycker Du*?

ingen är bra de flesta är inte bra lika många bra som dåliga de flesta är bra alla är bra

Finns det någon speciell lärare som Du brukar trivas riktigt bra med?

- nej ja, en lärare ja, fler än en
-

Har det hänt att Du riktigt sett fram emot att gå till skolan?

- nej, aldrig ganska sällan ibland ganska ofta ja, ofta
-

Hur viktigt tycker Du det är att få bra betyg?

- inte alls viktigt knappast viktigt varken viktigt eller oviktigt ganska viktigt mycket viktigt
-

Tänker Du söka till gymnasiet efter nian?

- nej ja vet inte/tveksam
-

Tycker Du man borde ta bort betygen?

- nej ja vet inte/tveksam
-

Vad hade Du för betyg i följande ämnen förra terminen?

	icke godkänd	godkänd	väl godkänd	mycket väl godkänd
Svenska	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Engelska	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Slöjd	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Matematik	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Kemi/NO	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Bild	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Idrott	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Röker eller snusar Du *regelbundet* (minst flera gånger i veckan)? *Fler än ett kryss tillåtet!*

- nej, varken röker eller snusar regelbundet
 ja, jag röker. Jag började röka när jag var år.
 ja, jag snusar. Jag började snusa när jag var år.
-

Brukar Du besöka något av följande minst ett par gånger i månaden på Din fritid? Flera kryss tillåtet!

- | | | |
|--|---|---|
| <input type="checkbox"/> Fritidsgård | <input type="checkbox"/> Kyrka/församlingslokal | <input type="checkbox"/> Föreningslokal |
| <input type="checkbox"/> Biograf | <input type="checkbox"/> Ridhus/stall | <input type="checkbox"/> Scoutträff/friluftfrämjandet |
| <input type="checkbox"/> Cafeteria/fik | <input type="checkbox"/> Diskotek | <input type="checkbox"/> Museum/konstutställning |
| <input type="checkbox"/> Bibliotek | <input type="checkbox"/> Fest | <input type="checkbox"/> Solarium |
| <input type="checkbox"/> Sporthall/simhall | <input type="checkbox"/> Korvkiosk | <input type="checkbox"/> Skateboardramp |
| <input type="checkbox"/> Idrottsplats | <input type="checkbox"/> Hamburgerbar | <input type="checkbox"/> Flipper/biljard/spelhall |
| <input type="checkbox"/> Dansträning | <input type="checkbox"/> Musikundervisning/kör | <input type="checkbox"/> Styrketräningslokal |
| <input type="checkbox"/> Teatergrupp | <input type="checkbox"/> Replokal | <input type="checkbox"/> Rock/popkonsert |
- Nej, inget av detta
- Gillar Du någon av följande musikstilar? Kryssa endast i den/de Du gillar *allra bäst!*

Gillar ingen speciell musik/lyssnar på precis allt möjligt

- | | | | | |
|--------------------------------------|-----------------------------------|---|--------------------------------------|---|
| <input type="checkbox"/> Pop | <input type="checkbox"/> Hip hop | <input type="checkbox"/> Punk | <input type="checkbox"/> Hårdrock | <input type="checkbox"/> R'n'b |
| <input type="checkbox"/> Rock | <input type="checkbox"/> Funk | <input type="checkbox"/> Grunge | <input type="checkbox"/> Death metal | <input type="checkbox"/> Soul |
| <input type="checkbox"/> Disco | <input type="checkbox"/> Reagge | <input type="checkbox"/> Indierock | <input type="checkbox"/> Oi | <input type="checkbox"/> Klassisk musik |
| <input type="checkbox"/> Synth | <input type="checkbox"/> Blues | <input type="checkbox"/> Brittpop | <input type="checkbox"/> Rasistrock | <input type="checkbox"/> Ballader |
| <input type="checkbox"/> Techno/Rave | <input type="checkbox"/> Gospel | <input type="checkbox"/> 60-tals pop/rock | <input type="checkbox"/> Progg | <input type="checkbox"/> Dansbandsmusik |
| <input type="checkbox"/> House | <input type="checkbox"/> Körmusik | <input type="checkbox"/> 70-tals pop/rock | <input type="checkbox"/> Jazz | <input type="checkbox"/> Country |
-

Har Du sett mobbning på Din skola?

- nej, aldrig ganska sällan ibland ofta
-

Har Du råkat ut för att bli mobbad?

- nej, aldrig ganska sällan ibland ofta
-

Har Du mobbat andra?

- nej, aldrig ganska sällan ibland ofta
-

Hur ofta brukar Du vanligtvis träffa kompisar på *kvällarna*?

- mindre än en kväll i veckan
 1-2 kvällar i veckan
 3-4 kvällar i veckan
 5-6 kvällar i veckan eller mer
-

Hur ofta brukar du vanligtvis, ensam eller med kompisar...

	mindre än en dag i veckan	1-2 dagar i veckan	3-4 dagar i veckan	5-6 dagar i veckan eller mer
...vara vid någon typ av centrum eller liknande samlingspunkt på <i>kvällarna</i> ?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
...vara ute utan att göra något speciellt, annat än att bara "driva" omkring?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Brukar Du oftast vara tillsammans med *en* kompis eller är ni *fler tillsammans* när ni träffas?

- träffar sällan kompisar
 brukar *oftast* vara med *en* kompis
 lika mycket med *en* som med flera kompisar
 jag brukar *oftast* vara med *flera* kompisar samtidigt
-

Hur ofta brukar Du umgås med kompisar som är minst *två år äldre* än Du?

- aldrig ganska sällan ibland ganska ofta ofta

Är de kompisar Du träffar på fritiden mest *killar* eller *tjejer*, eller är det blandat?

- träffar sällan kompisar det är mest tjejer blandat, lika mycket tjejer som killar det är mest killar

Är Du tillsammans med någon kille/tjej?

- nej ja

Brukar Du komma bra överens med Dina kompisar tycker Du?

- aldrig oftast inte lika mycket bra som dåligt för det mesta alltid
 träffar sällan kompisar

Kan Du vanligtvis prata om precis allt (t ex problem) med De kompisar Du helst umgås med?

- absolut inte knappast kanske ("beror på") antagligen ja, absolut

Kryssa i om följande påståenden om *kompisar* stämmer in på Dig!

	nej, det stämmer inte alls	det stämmer ganska dåligt	lika mycket stämmer som inte stämmer	det stämmer ganska bra	ja, det stämmer precis	vet inte
Mina kompisar ställer gärna upp för mig om jag behöver hjälp med något...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Mina kompisar betyder faktiskt väldigt mycket för mig...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Jag respekterar verkligen mina vänners åsikter...	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Tror Du att *Dina kompisar* skulle tycka att det var okej *ifall Du...*

- ...drack Dig full? helt okej ganska okej tveksam knappast okej inte okej
- ...skolkade ett par dagar? helt okej ganska okej tveksam knappast okej inte okej
- ...tog något i en affär? helt okej ganska okej tveksam knappast okej inte okej
- ...provade hasch? helt okej ganska okej tveksam knappast okej inte okej
- ...tog en bil? helt okej ganska okej tveksam knappast okej inte okej
- ...slog ner en alkoholist? helt okej ganska okej tveksam knappast okej inte okej
- ...gjorde större graffitimålning? helt okej ganska okej tveksam knappast okej inte okej

Har någon av Dina kompisar (de Du oftast umgås med) gjort något av följande, som Du vet om?

tagit något utan att betala i en affär? nej ja

förstört någonting? nej ja

brutit sig in någonstans? nej ja

slagit ner någon? nej ja

åkt fast för polisen? nej ja

Nu följer en del frågor om Dig själv och vad Du tycker om vissa saker.

Kryssa i om följande stämmer överens med vad Du tycker/känner!

	nej, det stämmer inte alls	det stämmer knappast	tveksamt om stämmer eller inte stämmer	det stämmer delvis	ja, det stämmer precis
Risken att åka fast om man snattar är nog ganska liten.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Om jag hittade en mobil skulle jag lätt kunna behålla den utan att få dåligt samvete.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Jag känner mig ofta orättvist behandlad.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Jag känner ofta en ilska inom mig.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Jag har ganska lätt att bli arg.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Trots att jag är mitt bland människor får jag ibland en känsla av ensamhet.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Jag har känt mig orolig och nervös senaste tiden.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Nu kommer en del frågor som rör Din syn på framtiden och en del andra saker.

Kryssa i om följande påståenden stämmer överens med vad Du tycker/känner!

	nej, det stämmer inte alls	det stämmer knappast	tveksamt om stämmer eller inte stämmer	det stämmer delvis	ja, det stämmer precis
Det är ingen idé att tänka på framtiden, den ser ändå så osäker ut.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Dom som bestämmer tänker nog i första hand på sina egna intressen.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Politiker pratar men bryr sig egentligen inte om problemen för vanligt folk.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
I dessa dagar är det svårt att veta vem man egentligen kan lita på.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Mycket är så komplicerat i dagens samhälle att det är lätt att bli förvirrad.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
För att lyckas i samhället, tvingas du nästan att göra vissa saker som inte är rätt.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Bara en sida kvar!



Skulle Du tycka det var okej ifall Dina kompisar...

- ...drack sig fulla? helt okej ganska okej tveksam knappast okej inte okej
- ...skolkade ett par dagar? helt okej ganska okej tveksam knappast okej inte okej
- ...tog något i en affär? helt okej ganska okej tveksam knappast okej inte okej
- ...provade hasch? helt okej ganska okej tveksam knappast okej inte okej
- ...tog en bil? helt okej ganska okej tveksam knappast okej inte okej
- ...slog ner en alkoholist? helt okej ganska okej tveksam knappast okej inte okej
- ...gjorde större graffitimålning? helt okej ganska okej tveksam knappast okej inte okej

DEL F. Till sist vill vi ställa några frågor som gäller om Du blivit utsatt för sexuella närmanden bland annat via Internet.

Har någon person som Du inte känner och som Du tror eller vet är vuxen, under de senaste 12 månaderna gjort något av följande...

- | | nej,
ingen gång | ja,
1 gång | ja, 2 gånger
eller fler |
|---|--------------------------|--------------------------|----------------------------|
| ...via Internet kontaktat Dig med sexuella förslag? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| ...via Internet bett om att få träffa Dig? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| ...via Internet bett Dig om sexuella tjänster, som att visa sexiga bilder av Dig själv? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| ...via mobiltelefon kontaktat Dig med sexuella förslag? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| ...på annat sätt än med Internet eller mobiltelefon kontaktat Dig med sexuella förslag? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

Nu var det slut!

Hur tycker Du att det var att svara på dessa frågor? Flera kryss tillåtet!

- tråkigt meningslöst jobbigt svårt ibland varken roligt eller tråkigt
- roligt intressant helt okej ganska lätt vet inte

Här kan Du skriva om Du har några övriga synpunkter!

.....

.....

.....

TACK FÖR DIN MEDVERKAN!